


# RAPPORT

Sjø 2019/01



## RAPPORT OM SJØULYKKE - MANN OVER BORD FRA FISKEFARTØYET BREMHOLMEN VED INNHAVET 13. MARS 2018

 English summary included

Statens havarikommisjon for transport (SHT) har utarbeidet denne rapporten utelukkende i den hensikt å forbedre sjøsikkerheten. Formålet med en sikkerhetsundersøkelse er å klarlegge hendelsesforløp og årsaksfaktorer, utrede forhold av betydning for å forebygge sjøulykker og bedre sjøsikkerheten, og offentliggjøre en rapport med eventuelle sikkerhetstilrådinge. Kommisjonen skal ikke vurdere sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar. Bruk av denne rapporten til annet enn forebyggende sjøsikkerhetsarbeid skal unngås.

ISSN 1894-5937 (digital utgave)

Statens havarikommisjon for transports virksomhet er hjemlet i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten § 473 jf. forskrift 11. januar 2008 nr. 30 om fastsetting av undersøkelsesmyndighet etter sjøloven § 473.

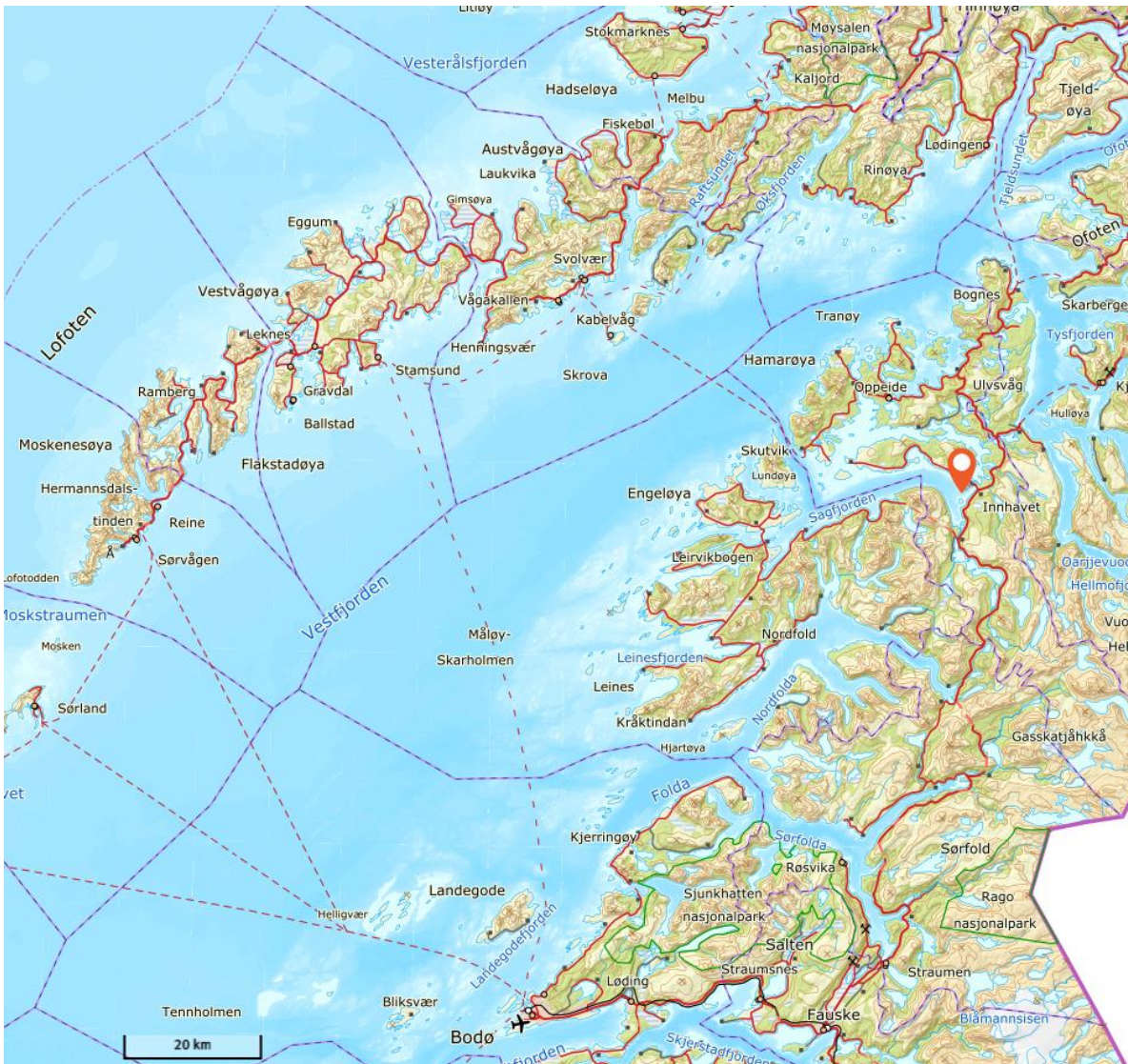
Foto av vestlandsferje: Bente Amandussen

**INNHOLDSFORTEGNELSE**

MELDING OM ULYKKEN .....	3
SAMMENDRAG.....	3
ENGLISH SUMMARY .....	4
1. FAKTISKE OPPLYSNINGER .....	4
1.1 Hendelsesforløp .....	4
1.2 Vær- og sjøforhold.....	5
1.3 Fiskeren.....	5
1.4 Fiskefartøyet og operasjonelle forhold .....	5
1.5 Medisinske opplysninger .....	6
2. HAVARIKOMMISJONENS VURDERINGER .....	6
2.1 Innledning .....	6
2.2 Antatt hendelsesforløp .....	6
2.3 Sikkerhetstiltak for alenefiskere .....	7
DETALJER OM FARTØYET OG ULYKKEN .....	8

## MELDING OM ULYKKEN

Statens havarikommisjon for transport (SHT) ble varslet av Hovedredningsentralen Nord-Norge (HRS-N) om ulykken tirsdag 13. mars 2018 kl. 1934. Havarikommisjonen reiste dagen etter med to havariinspektører til Innhavet, Hamarøy.



Figur 1: Ulykkesstedet. Kart: © Kartverket

## SAMMENDRAG

Om etter middagen tirsdag 13. mars 2018 ble fiskefartøyet Bremholmen observert gående i ring på Innhavet i Nordland. En venn av fiskeren bordet båten og konstaterte at fartøyet var tomt for folk. Det ble slått alarm og søk og redning ble igangsatt. Fiskeren ble funnet omkommet i sjøen kort tid etter.

Fiskeren omkom som følge av drukning. Han ble funnet uten redningsvest eller andre flyteplagg. Det var lett bris, god sikt og  $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$ . Uten vitner eller andre bevis kan imidlertid ikke hendelsesforløpet eller årsaksfaktorer fastslås.

SHT viser til tidligere rapporter som omtaler mulige sikkerhetstiltak for fiskere som trådløse nødstoppanordning, sikkerhetsline og godkjente flyteplagg.



## ENGLISH SUMMARY

On the afternoon Tuesday 13 March 2018 the fishing vessel Bremholmen was observed going in circles on Innhavet in Nordland. A friend of the fisherman boarded the vessel and found it to be empty. The search and rescue services was notified and the fisherman was found shortly after and confirmed deceased.

The fisherman was confirmed dead by drowning. The weather was calm with good visibility and -4 °C. With no witnesses or other proof a complete cause of events cannot be established.

## 1. FAKTISKE OPPLYSNINGER

De faktiske opplysningene er basert på intervjuer med pårørende og bekjente av den forulykkede, samt informasjon fra HRS-N og politiet.

SHT har videre innhentet informasjon fra Kystverket og Sjøfartsdirektoratet, aksjonslogg fra HRS-N, samt informasjon fra Automatisk identifikasjonssystem (AIS) fra området.

I tillegg har SHT gjennomført en befaring og tekniske undersøkelser om bord i fiskefartøyet.

### 1.1 Hendelsesforløp



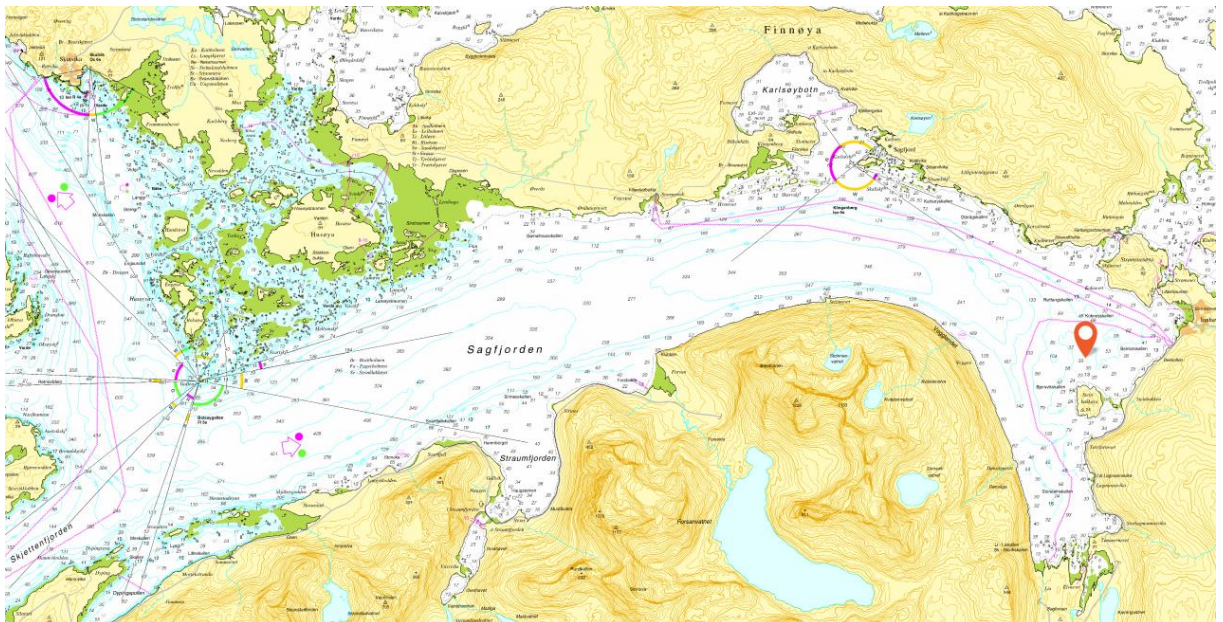
Figur 2: Fiskebåten Bremholmen. Foto: Bjørn Hansen, Marine Traffic

Tirsdag 13. mars 2018 ca. kl. 0500 forlot fiskebåten Bremholmen sin hjemnehavn på Dyping i Sagfjorden ved Hamarøy. Eier/fisker var alene om bord. Formålet med turen var å sette to lenker med 10–12 garn. Normalt pleide fiskeren å være tilbake i hjemnehavnen i 17–18 tiden på ettermiddagen.

Kl. 1754 fikk Hovedredningsentralen melding fra en venn av fiskeren på Bremholmen om at han og en nabo var på vei ut til sjarken som da hadde gått i ring i ca. 1–1,5 time på Innhavet. De entret båten ca. kl. 1757 uten å finne noen om bord. Etter å ha stoppet framdriften, anslått til 2,5–3 knop, registrerte de at det var to kar med fisk om bord, men ingen iler eller bruk.

Kl. 1816 meldte en fisker på Innhavet til HRS at han hadde observert noe i vannet som kunne ligne en menneskekropp. Kl. 1826 fikk SA20 (redningshelikopter) plukket opp en omkommet person fra sjøen som senere viste seg at var den savnede fiskeren fra Bremholmen.

Fartøyet ble ført til småbåthavna på Innhavet av innmelder til HRS.



Figur 3. Markering av hvor fiskebåten ble funnet. Kart: © Kartverket

## 1.2 Vær- og sjøforhold

Værdata fra Meteorologisk institutt for det aktuelle området i perioden viser at det var lett bris 4 m/s fra øst-nordøst, - 4 °C, skyet og god sikt.

## 1.3 Fiskeren

Fiskeren var en 67 år gammel norsk mann. Han innehadde alle nødvendige sertifikater og helseattest for å utøve sitt yrke.

## 1.4 Fiskefartøyet og operasjonelle forhold

Fiskefartøyet var en Viksund bygget i 1978 med en 230 hk innenbordsmotor fra 2014. Fartøyet var ikke utstyrt med baugpropell.

Havarikommisjonen befarte arrangementet om bord når det gjelder opplegg for trekking av iler/garn, «tining» av fisk (fangst) samt videre transport av garnene gjennom garngreier til garnbinge. Det ble ikke funnet feil/avvik ved dette. Fra arbeidsposisjon for fangstoperasjonen hadde fiskeren enkel tilgang til manøvrering av båt og styring av hydrauliske hjelpemidler. Videre var passasjene mellom styrehus og ulike arbeidsposisjoner relativt oversiktlige og uten vesentlige hindringer.

Hydraulikksystemet for trekking av iler/garn ble funnet avslått, roret ble funnet i en posisjon som ikke var midtstilt.

Mengden av fisk om bord ulykkesdagen er anslått til ca. 600 kg. Dette betyr at fiskeren hadde dradd og satt minst en av de to lenkene han hadde stående. Det kan bemerkes at Bremholmen de forutgående dagene hadde levert fangst varierende fra 550/750 kg til 2200/3050 kg (sluh<sup>1</sup>/rund vekt).

Havarikommisjonen har fått opplyst at den omkomne fisket alene.

Havarikommisjonen har ikke funnet at fiskeren på Bremholmen benyttet flyteplagg eller redningsvest, og han hadde ikke utstyr som sikkerhetsline eller belte med line.

Fartøyet var ikke utstyrt med elektronisk nødstop eller automatisk varsling til nødetat ved fall over bord.

## **1.5 Medisinske opplysninger**

Rapporten etter den rettsmedisinske undersøkelsen av den omkomne konkluderte med at dødsårsaken var drukning.

# **2. HAVARIKOMMISJONENS VURDERINGER**

## **2.1 Innledning**

Fiskeren var alene om bord i fartøyet og det var ingen vitner til ulykken. SHT har ikke gjort observasjoner eller funn som kan danne grunnlaget for en entydig beskrivelse av hva som skjedde. SHT vil likevel gi en vurdering av et antatt hendelsesforløp og aktuelle sikkerhetstiltak for alenefiskere.

## **2.2 Antatt hendelsesforløp**

Med grunnlag i observert status om bord under befarings av fartøyet, samt intervju med kamerat, utelukker SHT at ulykken skjedde i forbindelse med trekking av fiskeredskaper. Hydraulikksystemet var også frakoblet, noe som tilsier at fiskeren ikke forberedte trekking av garn.

Fartøyets posisjon og fart (2–3,5 knop), samt funn av at roret ikke var midtstilt, kan tyde på at ulykken inntraff i forbindelse med utsetting av ile-systemet. Fiskeren kan ha satt seg fast i ile-systemet og blitt dratt over bord.

---

<sup>1</sup> Sløyd uten hode

Det kan imidlertid ikke utelukkes at fiskeren fikk et illebefinnende og falt over bord som følge av dette.

### **2.3 Sikkerhetstiltak for alenefiskere**

Fiskeren lå i sjøen i mer enn to timer før han ble tatt opp, men muligheten for å overleve uten redningsvest og/eller flyteplagg i det kalde vannet var uansett meget liten. Fiskeren benyttet ikke sikkerhetsline eller belte med line da ulykken skjedde.

SHT er av den oppfatning at sannsynligheten for å overleve fall over bord øker ved bruk av sikkerhets- og redningsutstyr. Det er forbundet en generelt høy risiko med å drive alenefiske.

Med bakgrunn i tidligere undersøkelser av lignende fall over bord-ulykker fra enmanns sjarker, finner Havarikommisjonen at det ikke har fremkommet nye faktorer i forbindelse med denne undersøkelsen. Det fremmes derfor ingen nye sikkerhetstilrådinge.

Norges Fiskarlag annonserer på sine hjemmesider når SHT utgir rapporter etter undersøkelse av sjøulykker. Dette kan styrke muligheten for at spesielt yrkesfiskere kan trekke lærdom av tidligere hendelser og få informasjon om relevante sikkerhetstiltak.

Statens havarikommisjon for transport

Lillestrøm, 27. februar 2019



**DETALJER OM FARTØYET OG ULYKKEN**

Fartøyet	
Navn	Bremholmen
Flaggstat	Norge
IMO nummer/Kallesignal	N-HM6/LM6435
Type	Fiskefartøy
Byggeår	1978
Eier	Privat
Konstruksjonsmateriale	Plast/kompositt
Lengde	12,83 m
Bredde	3,96 m
Brutto tonnasje	17 000 kg
Reisen	
Avgangshavn	Dyping i Sagfjorden
Type reise	Innenskjærs
Personer om bord	1
Ulykkesinformasjon	
Dato og tidspunkt	13. mars 2018
Ulykkestype	Mann over bord, drukning
Sted/posisjon hvor ulykken inntraff	Innhavet i Nordland
Sted om bord hvor ulykken inntraff	På dekk/fall over bord
Skadde/omkomne	1
Skader på skip/miljø	Ingen
Skipsoperasjon	Garnfiske
Hvor i reisen var fartøyet	I aktivt fiske
Ytre miljø	Dagslys, lett bris, -4 °C